

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
2021/2022 година

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1. Необходимост от училищна програма.**
- 2. Мисия и Визия на училището по отношение на превенция на отпадането на ученици.**
- 3. Анализ.**
  - 3.1. Силни страни**
  - 3.2. Слаби страни**
  - 3.3. Възможности**
  - 3.4. Заплахи**
- 4. Целева група.**
- 5. Стратегически въпрос.**
- 6. Цели на програмата.**
- 7. Задачи и дейности за постигането им.**

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици кореспондира с темата за включващо образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване.

Основни принципи:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности

за включване.

Програмата се основава на личностно-ориентирано обучение:

- Учениците да получават пълноценни знания, умения и компетентности.
- Да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности.
- Да развиват творческите си заложби и способности.
- Да изградят умения и навици за здравословен начин на живот.
- Училището да се утвърди като привлекателен център за всички деца от гр. Обзор, с. Баня, с. Приселци и с. Раковсково.

1. Необходимост от училищна програма

- Необходимост от въвеждане на система в дейностите по превенция на отпадането.
- Необходимост от готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици – социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местоживеенето и др.

2. Визия на училището по отношение на превенция на отпадане

Мисията на ОБУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Обзор: чрез иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности;
- да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество;
- да развиват творческите си заложби и способности;
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот;
- училището да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение.

Визията на ОБУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Обзор като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, обучение в областта на информационно-комуникационните технологии;

- Разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците;
- Съчетаване на класно-урочни, извънурочни и извънкласни форми на обучение и възпитание;
- Висококвалифицирани и мотивирани учители, работещи като екип от отговорни и развиващи се личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство;
- Работа с талантиливи деца;
- Работа с деца в неравностойно социално положение;
- Работа с деца със специални образователни потребности;
- Работа с деца с различна етническа принадлежност;
- Уютна и функционална образователна среда.

Идентификация на проблема

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Има ученици с лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане. В I-IV клас този проблем не е толкова изявен поради факта,

че малките ученици са обгрижвани от един учител, който в повечето случаи е безспорен авторитет за тях. Отпадащите и застрашените от отпадане ученици е по-силно изразен при учениците от V до VII клас. Затова е нужно да се предприемат мерки от цялата педагогическа колегия със съдействието на ръководството.

3. Анализ:

В нашето училище през последните години се постигнаха добри резултати и няма отпаднали ученици на задължително обучение, но се появиха ученици, които поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия допускат отсъствия по неуважителни причини. В началото на учебната 2021/2022 година в ОБУ „Св. Св. Кирил и Методий”, гр. Обзор беше направена оценка на риска от отпадане на ученици от училището. Като рискови фактори, предшестващи отпадането, бяха идентифицирани:

- Продължително отсъствие от училище;
- Проблемна семейна среда;

3.1. Силни страни:

- Квалифицирани учители
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ
- Извънкласни дейности
- Възможности за изява
- Създаване на приятелска среда
- Добра материална база
- Работа по проекти
- Поевтиняване на обедното хранене
- Безплатни учебници за учениците от I-VII клас
- Извършване на дейности по превенция на отпадането
- Липса на отпаднали ученици

3.2. Слаби страни

- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане
- Недостатъчно ефективно взаимодействие училище – родители
- Липса на регистър на ученици, застрашени от отпадане
- Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема

3.3. Възможности

- кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване на потребностите и интересите на децата в риск;
- нови форми за по – голямо ангажиране на родителите;
- действено ученическо самоуправление;
- ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище;
- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище;
- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството;
- поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете;

- периодична оценка и актуализиране на мерките;
- разширяване на връзките с извънучилищните институции.

3.4. Заплахи

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите;
- Липса на ефективни санкции за родителите;
- Нисък жизнен стандарт на част от населението;
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище;
- Липса на финасови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца;
- Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“;
- Липса на подкрепяща среда около училището;
- Миграционни процеси, честа смяна на местоживеенето.

4. Целева група

Ученици от I до VII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа.

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

5. Стратегическият въпрос, на който търси отговор настоящият документ е:

Кои са причините за ранно напускане на училище и кои са правилните стратегии и мерки, за да се предотврати?

Като основни причини за отпадането на българските ученици от училище се открояват:

- Отсъствия
- Слаб успех
- Семейни и социални причини
- Лоша дисциплина и поведение по време на учебните часове

6. Цели на стратегията:

Обща цел – Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище

Подцели:

- Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност

Индикатор за постигане – неизвинени и извинени отсъствия (намаляване)

- Създаване на положителни нагласи към учебния процес

Индикатор за постигане – успеха на застрашените ученици

7. Задачи и дейности за изпълнението им.

- Изработване ежегодно и актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца.

- Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности.

- Сформиране на нови групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията. *Класните ръководители, общественият съвет и членовете на ученическото самоуправление мотивират застрашените от отпадане деца да се включат в избрани от тях форми.*

- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите – партньори на училището.

- Повишаване на социалните умения на ученическите класни съвети за подкрепа на съученици в риск- организиране на тренинги.
- Установяване на ефективен диалог училище – външни институции-психолог от община Несебър, имащи отношение към проблема.
- Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца.
- Създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви /включени към Годишния план на училището/.

В календара се включват училищни конкурси и състезания, чествания, празници, ден на таланта и др. Мотивиране на застрашените от отпадане ученици е да се включват в зависимост от възможностите и подготовката си.

- Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането.